

الهدى

س ٦ ١ ٣ ٣ ١ ٣ ٣

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم ديني ، علمي ، ادبي ، سياسي هفتلق بجموعه اسلاميه در اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

صاحب و مدير مسئول: ح . اشرف اديب

- ۱- (کاش خلفاء): (۱۱۴۳) تاریخچندہ ابراہیم متفرقہ معرفتیہ طبع اولونان بو اثر (۱۲۷) تاریخ ہجریہ سندن (۱۱۳۰) تاریخچہ قادار کذران ایدن وقایع اسلامیہ نیک انداسہ عائد قسم نیک غیر بسندن و تخصیص فتح عثمانیادن صوکرہ خطہ عراقیہ نیک احوالندان باحث اولوب طرز تحریری اصول عتیقہ اوزرہ لغت پردازانہ ایسہدہ نقلیاتی - اکثریتی اعتباریلہ - شایان وثوقدر . (دوحۃ الوزراء) اسمندہ کی ذیلی (بغداد) والیرینک تراجم احوالی وقسماً احوال عرقی مبین در .
- ۲- (ترجمہ تاریخ تیمور): مولانا (ابن عربشاه) ک عربی . المبارہ (دمیرلنک) تاریخنک تورکچہ و فرسجہ ترجمہ اولوب تورکچہ سی (۱۲۷۷) تاریخچندہ (تاریخ تیمور کورکان) اسمیلہ طبع اولونمشدر .
- ۳- (شرح قصیدہ فرزدق): شاعر شہر عربی (فرزدق) ک ائمہ اثنا عشر دن (امام زین العابدین) حضر تلمری حقندہ مکہ مکرمہ دہ بالداہتہ نظم ابتدکی :
- هذا الذي تعرف البطحاء وطاثة
والبيت تعرفه والحل والحرم
- مطلعی قصیدہ مشہورہ سنک تورکچہ شرحیدر کہ بر نسخہ سی باب عالی قارشینندہ کی (بشیر اغا) کتبخانہ سندنہ موجوددر . شرحک نہایتندہ وقایع اسلامیہ دن بدر ، خندق ، خیبر ، فتح مکہ وسائر بوکئی وقہ لردہ اریجہ تفصیل ایدلمشدر .
- ۴- (ترجمہ طیور جارحہ وضواری صابہ): بر نسخہ سی (حمیدہ) کتبخانہ سندنہ وارددر .
- ۵- (ذیل سیر): (نابی) (ویسی) یہ ذیلآ یازدینی سیرک ذیلیدر . نسخہ لری بشیر اغا ایلہ سائر کتبخانہ لردہ وارددر .
- ۶- (تذکرہ اولیاء بغداد) بغداد ایلہ جوارندہ مدفون اولان اکابر اولیاء اللہک تراجم احوالندن باحث اولوب اسمی (جامع الانوار فی مناقب الاخبار) در . نسخہ سی فضلالی عسکریہ دن بغدادی اسماعیل پاشا حضر تلمری نیک کتبخانہ لردہ موجوددر .
- ۷- (شرح شواہد مغنی اللیب): علم نحوہ دائر یازیلان آثارک مشہور لردن اولان (مغنی) شواہدینک شرحی اولوب ایکی جلد کبیردر . بشیر آغادہ موجوددر .
- ۸- (شرح لغات تاریخ و صاف): عبارہ سنک مغلیتی جہتیہ بعض ذوات طرفندزده شرح اولونان و صاف تاریخنک شرحیدر کہ بشیر اغا ایلہ سائر کتبخانہ لردہ وارددر .
- ۹- (دیوان): طرز معروف اوزرہ در .
- ۱۰- (ترجمہ کتاب فضائل الخیل): بر نسخہ سی (برہ بانان) محلہ سندنہ اسعد افندی کتبخانہ سندنہ وارددر .
- ۱۱- (منشآت): محرراتی جامع اولوب طرز قدیم اوزرہ در .
- ۱۲- (ترجمہ قابوسنامہ): اصل اثر خلقای عباسیہ زمانلرندہ کوهستاندہ حکومت ایدن (طوائف ملوکدن کیکاووس بن اسکندر

غافلری عذاب الہی ایلہ قورقوت . (وریک فکیر) عظمت و کبریای رب ذوالجلالی آکلات کہ ایشیدنلرک قلبلرندہ خشیت الہیہ پیدا اولسون و بوسایہدہ انذارک تأثیر ایتسون . زیرا عذابک شدتی کندیسنه قارشی ابراز عصیان اولان آمرک ، ولی نعمتک بویوکلکی نسبتندہ در . [مقام ارشادہ وارد اولہ جق انذار و تخویف غایت بلیغ و مؤثر اولق موافق مصححتدر . زیرا مستمعینک ظاہر و باطنلری انجق بو واسطہ ایلہ تطہیر اولنہ بیلیر]

طہارت ظاہر طہارت باطنک موقوف علیہ اولمغہ اولاظاہرک تطہیری اسرپیورولہرق (وئیابک فظہر) خطابی توجہ ایدیور . یعنی حسی و جسمانی ملبسکی تطہیر ایت ، ادناس ملحوظہ دن پاک طوت ا صوکرادہ (والرجز فہجر) بیوریور یعنی اعتقادات فاسدہ و اخلاق و اطوار کاسدہ دن صاقین ہستی ہجرایت . الحاصل جسدیکی و روحکی تلویث باطن ایدن رذائلک اشہینلرندن معدود حرص وطمع دن مجانبت ایت ، حتی یاہ جفک ابولک و احسانی نفع عاجلک ایچون یاہما (ولربک فاصبر) ملوثات باطنیہ دن برشی استیلا ایتہمک ایچون بذل مساعی و فدا کاریدہ صابر و ثابت اول ا صبریکی دہ انجق رضای باری احراز ایچون قوللان !

(فاذا نقر فی الناقر فذلک یومئذ یوم عسیر) مبتلا لری اشد ایامدہ شدائد طاقتفر سایہ معروض قیلہ جق ملوثات ظاہر و باطندن صبر و امتناع ناصل اہتام ایتزسک کہ صور اسرافیل علیہ السلامہ نفخ واقع اولہ جق ہنگامدہ تحرت ایدہ جک آثار مدہشہ - عسرت و صعوبتی صبر و تحمل خارجندہ بولنان - روز رستخیزلہ متناسب اولہ جق (علی الکافرن غیریسیر) حقیقتی ستر [۲] و ماہ لری تلویث ایلہ فطرت سلیمہ خارجنہ چیقانلر حقندہ او روز دہشت افروزدہ ہیچ برکونایسر و سہولت جہتی کورنمہ جکدر . اما طہارت و زہادت التزام ایدن کسان یعنی ارباب جہد و ایقان حقلرندہ ہر عسری بریسر تعقیب ایدہ جکی مفہوم مخالفت اسلوبیہ آکلاشلہ مقصدہ در . ناصل کہ (سیجہ اللہ بہد عسر یسرا) نظم سبحانینندہ تصریح بیورلمشدر .

مناسرتی اسماعیل حقی

نظمی زادہ حسین مرتضی اقتدی

مورخین عثمانیہ دن صاحب علم و قلم بذات معارف سمات اولوب (بغداد) لیدر . ا کمال تحصیلدن صوکرہ خدمت حکومتہ سلوک ایدہرک بغداد خزینتہ مالیہ سی روزنامہ چہ خلیفہ لکنہ ارتقا ایلہ دی و (۱۱۳۴) تاریخچندہ مملکتندہ ارتحال ایتدی . آثار متنوعہ سی بروجہ آتی در :

[۲] چونکہ «کفر» ک معنای لغویسی بر شہیتی اورتک دیکدر . بوکا بناءً اکینجی نخمی طوبراقلہ اورتکدہ اولسندن طولابی کافر تسمیہ اولنور . ایماندن محروم اولان کیسہدہ براہین باہرہ ایلہ آشکار اولان حقیقت ثابتہ بی ستر و اخفایہ صاواشمی حسیلہ کفر ایلہ توصیف اولنندہ در .

مراکش بوکون آرتق برتعبیر جغرافیدن باشقه برشی دکلدرد . فرانسز لک شودولت اسلامییه بی ضبط واستیلاسی بوکون برامرواقدرد . آرتقی مراکشه ، حکومت مستقله صرهدسندن چیزلمش کبی باقیله بیلیر آلمانیاک مراکش مسئله سنه مداخله سی ، مراکش مقدراتی حقنده فرانسزل طرفندن تااونه دن بری ویرلمش اولان قرار وحکمک اجراسنی تأخیر وتعلیق دکل ، استتمجال ایتدیردی . آلمانیاک شو مداخله سی ومداخله نک الجزیره مقاوله نامه سی ایله نتیجه لیمه سی مراکش لیلر ایله برابر بتون مسلمانلره برچوق امیدلر تلفیق ایتشدی . فقط چوق کچمه دن بتون شو امیدلرک برسراب اولدینی تعین ایتدی . بالعکس شومداخله مراکش مسئله سی بین الملل بر مسئله شکنه قویه رق مسئله نک بالاخره فرانسزلرک ایسته دکاری صورتده حل ایلمه سنه یاردم ایتش اولدینی کبی مراکش مقدرات آتیه سی ده دها زیاده قطعیت کسب ایتشدرد . شویله که بوکون مراکش قواعد بین الملل نقطه نظرندن فرانسیه تونسدن و الجزائر دن دها زیاده ربط ایلمشدر ، آرتق مراکش سلطانی تونس بکندن بیله دون بر استقلالیه مالک در .

ایرانده ایسه وضعیت دها وخیم بر شکل آلمشدر . روسیه وانکلتره آرتق پرده آرقه سندن حرکت ایتکه لزوم حس ایتیه رک آچیقندن آچینه شوزواللی مملکتک امور داخلیه سنه مداخله ایتدیله . تبریزده ، رشتده وقوع بولان قانلی حادثات ، مجتهد ثقة الاسلامک بوزلرجه مجاهدلر ایله اصله لری ، تبریزک ، خوبک سلما سک ، رشتک روس عسا کری طرفندن ضبطی ، صوکره حکومت طرفندن متحداً ایرانه تبلیغ ایلمش اولان اولتیا تومک مالی هر کسجه معلومدر . شو اولتیا تومده انکلتره و روسیه حکومتلری ایران حکومتک الله عادتا براب ویره رک کنندی کنده انخار ایتسنی تکلیف ایدیورلر . ایران حکومتی طرفندن بو اولتیا تومی قبول ایتیه رک فی الحقیقه انخاردن باشقه برشی دکلدرد . اولتیا تومده سرد ایلمدن ماده لر ارسنده ک زیاده جالب دقت وهلاک اولانلر بونلردر :

۱) ایران حکومتی روسیه حکومتی ایله انکلتره حکومتی آراسنده ۱۹۰۷ سنه سنده ایرانک ایکی منطقه نفوذ تقسیمی حقنده عقد ایلمش اولان مقاوله نامه بی تصدیق وتسلیم ایده جکدر .

۲) ایران دولتی فی مابعد ایکی حکومتدن استحصالی مآذونیت ایتکسزین کیمسه دن استقراض ایده من . اجنبی تبعه سندن کیمسه بی ایران مأموریتنه دعوت ایده من ، کیمسه به امتیازات اقتصادی ویره من .

۳) ایران حکومتی داخلده منتظم اردو تشکیلاتی نیتندن واز کجهرک خارجی سیاساتی ایکی حکومتک رأی وتصویبه توفیق ایتدیره جکدر .

شوشرا ئطک قبولنه قارشی روسیه حکومتی ده کنندی عسکرین ایراندن چیقاره حق ، انکلتره حکومتی ایله برابر ایرانه ایکی یوز بیگ لیرالق بر استقراض عقد ایده جک .

فقط تعداد ایتدی کمز شو موادک قبولی همان ایرانی روسیه ایله انکلتره نک تحت حمایه وصیانتنه تودیع ایتک دیمک دکلی ؟

بن قابوس) ک اوغولونه خطاباً یازدینی سیاست وحکمت اداره ایله فصیح معنی داری حاوی اولان وهان مرماهده سی بر حکایه مناسبه ایله توشیح ایلمدن اثر مشهوری اولوب برنجی دفعه (۱۸۳۵) تاریخنده (سلطان سراد ثانی) امریله ندماسندن (مرجک احمد بن الیاس) طرفندن ساده برلسانه ترجمه ایلمشدر (۴۴) باب اوزره مرتب اولان بو ترجمه نک بر نسخه سی کتبخانه عمومی ده واردرکه بالوجوه باعث استفاده آئاردندر . ایکنجی دفعه (۱۸۱۷) تاریخنده (بغداد) والیسی حسین پاشا امریله (نظمی زاده) طرفندن زمانی شیوه سنه کوره اصلاح وتبديل ایدمک اوزره ترجمه ایلمدی کبی (قازان) علماسندن (عبدالقیوم منلا ناصر) طرفندن ده براز اختصار ایدمک صورتیله تورکجه نک (قازان) شیوه سنه نقل ایلمه رک ایکی دفعه طبع ایلمشدر . السنه شرقیه عالمه لرندن روسیه لی (کلنارخانم - مادام ده له به ده ف) طرفندن ده روسجه به ترجمه وطبع اولومشدر . صاحب ترجمه (نظمی زاده نک) ایلمندن :

ایکی عالمده راحت ایترایسه ک مرتضی سنده

ایدوب ترک انانیت عبودیتده بوردک طوت

برغزلی :

بلبل باغ حقیقت هم ایندر بنم
شاهد جوش دلم چشم تریدر بنم
لطف حقه ایله دم القای دست اعتصام
حسیاه کفی نقش فکینمدر بنم
وقدر اعماله امیدم درکه حقه همان
رشته عجز دلم جیل المتینمدر بنم
عروة الوثقای اخلاصه تمسک مرتضی
بی تکلف حاصل کد بینمدر بنم

بروسه لی محمد طاهر بن رفعت

سیاست

عالم اسلامه عمومی بر نظر

« سبیل الرشاد » ده عالم اسلامک حیات سیاسی سنه عائد نشر ایده جکمز سلسله مقالاته مقدمه اولاق اوزره بوکون عالم اسلامک احوال عمومی حاضر سنه عمومی بر نظر عطف ایتک ایسته بورز . قارشیمزه چیقاجق لوحه فی الحقیقه مدهش در . هر طرفده ملل واقوام اسلامییه بر مقتل خونین ایچنده برولوله جانکداز ایله زیروزبر اولقده درلر . هر طرفدن بر صدای انین ، بر آوازه فغان کلیدور . سلطنتلر محو ومنعم ، دونلر پریشان وزبون اولیور . تابذایت اسلامیتدن بری تاریخ اسلام بو قدر مظلم ودلسوز صحیفه لر آرائه ایتمه مشدر . عالم اسلام هیچ بر زمان ، حتی اهل صلیب [مخارباتی] اثناسنده ، شمیدی قدر وخیم تهلکه لره ؛ موت آور ضربه لره معروض قلامشدر .